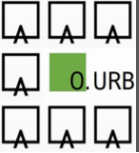

PRIKAZ STANJA PROSTORNIH PLANOVA U REPUBLICI HRVATSKOJ

Romana Di Giusto

Gorana Ljubičić

listopad 2021.

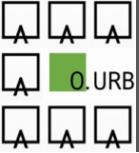

CILJEVI ISTRAŽIVANJA

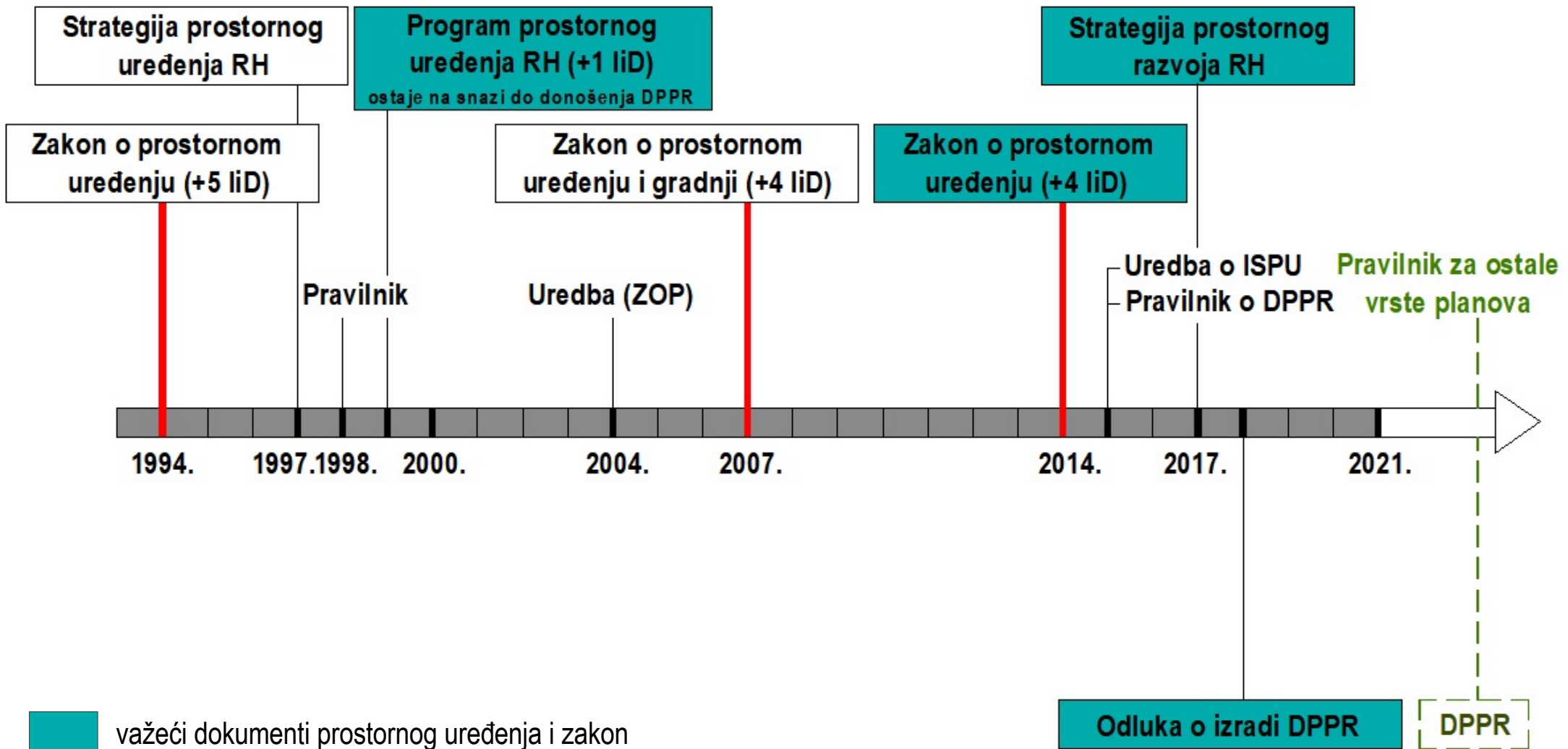
- analizirati stanje svih prostornih planova svih razina na snazi (osnovnih i njihovih izmjena):
 - pokrivenost područja RH
 - vrijeme donošenja i trajanje prostornih planova
- analizirati stručnu kapacitiranost izrađivača prostornih planova
- analizirati stanje detaljnijeg prostornog planiranja središnjih naselja sa statusom grada GUP-ovima i UPU-ovima

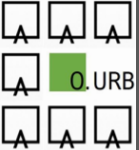
METODOLOGIJA ISTRAŽIVANJA

- prikupljanje podataka, analiza i sinteza o stanju prostornih planova
- anketiranje županijskih zavoda za prostorno uređenje (15 pristiglih odgovora)

HODOGRAM DONOŠENJA ZAKONA I PROPISA

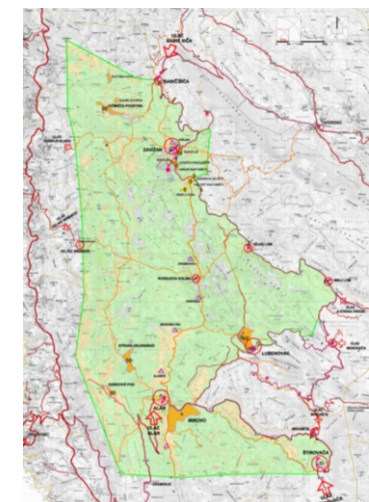
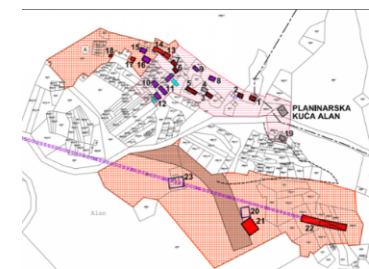

DOKUMENTI I PROSTORNI PLANOVI DRŽAVNE RAZINE

- STRATEGIJA PROSTORNOG RAZVOJA RH - donesena 2017.g.
- DRŽAVNI PLAN PROSTORNOG RAZVOJA - izrada u tijeku
- PPPPO - za područje ZERP-a; epikontinentalnog pojasa RH; nacionalnog parka i parka prirode; područja određena DPPR-om
- UPU DRŽAVNOG ZNAČAJA

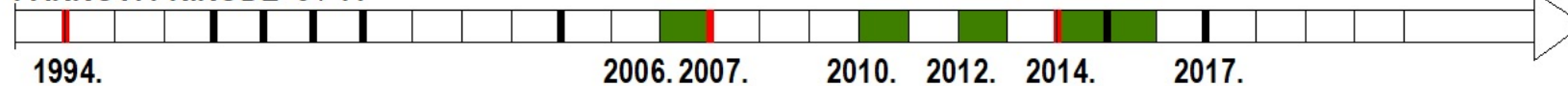
PROSTORNI PLAN PODRUČJA POSEBNIH OBILJEŽJA

NACIONALNI PARKOVI 8 / 8

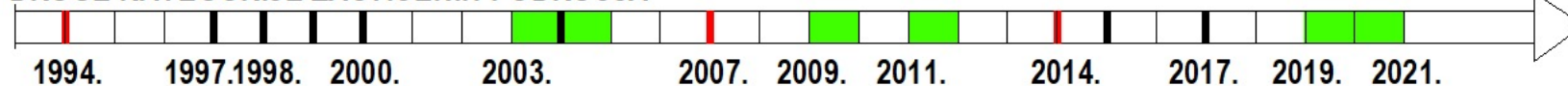

PARKOVI PRIRODE 8 / 11

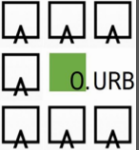

PPPPO NP - u tijeku - 1 liD / 3 nova plana)

DRUGE KATEGORIJE ZAŠTIĆENIH PODRUČJA

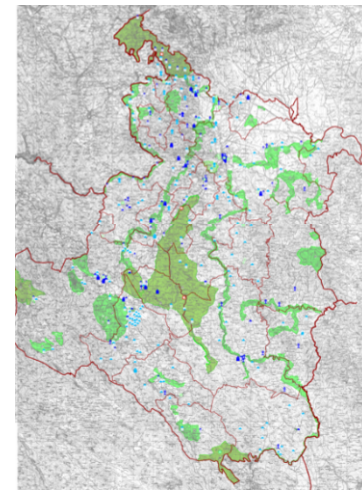
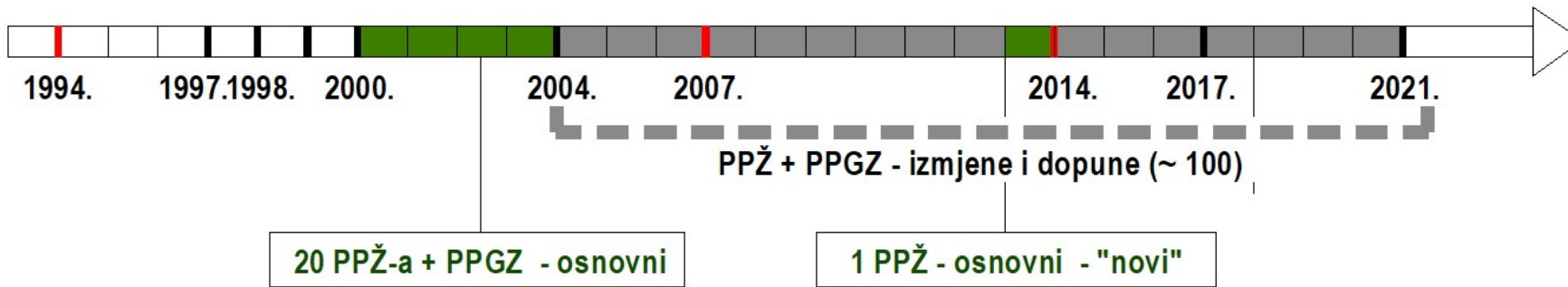

PPPPO PP - bez liD

PROSTORNI PLANOWI PODRUČNE (REGIONALNE) RAZINE

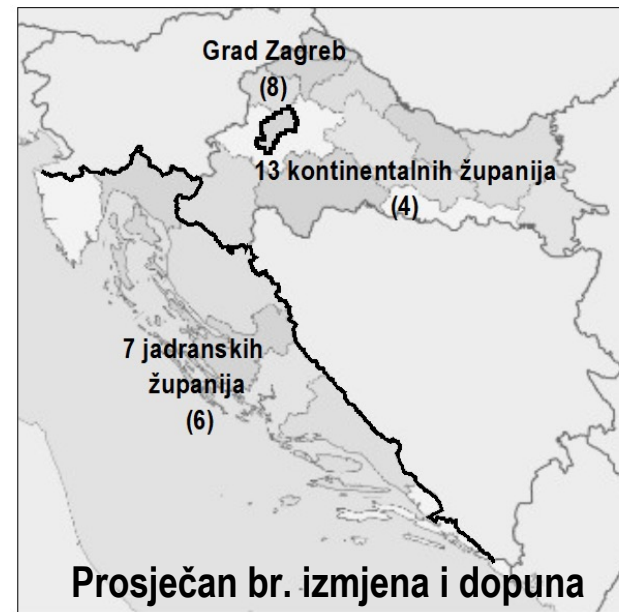
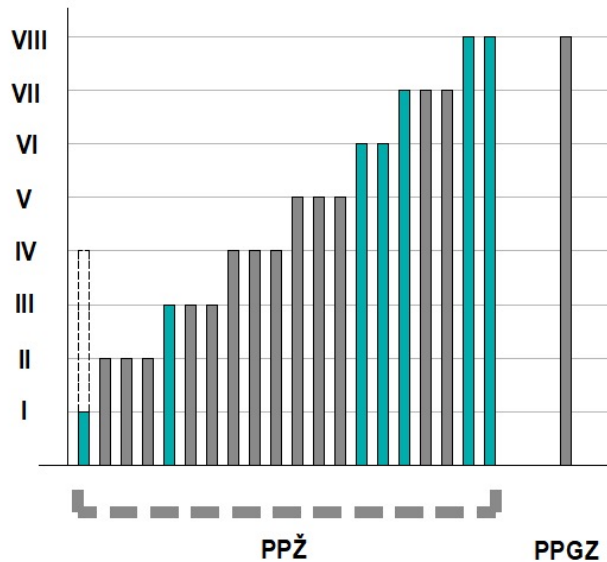
PROSTORNI PLANOWI ŽUPANIJA I PROSTORNI PLAN GRADA ZAGREBA

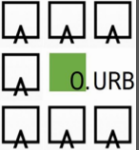
PPŽ I PPGZ - izmjene i dopune

Broj izmjena i dopuna (donesenih)

- jadranske županije
- kontinentalne županije + Grad Zagreb

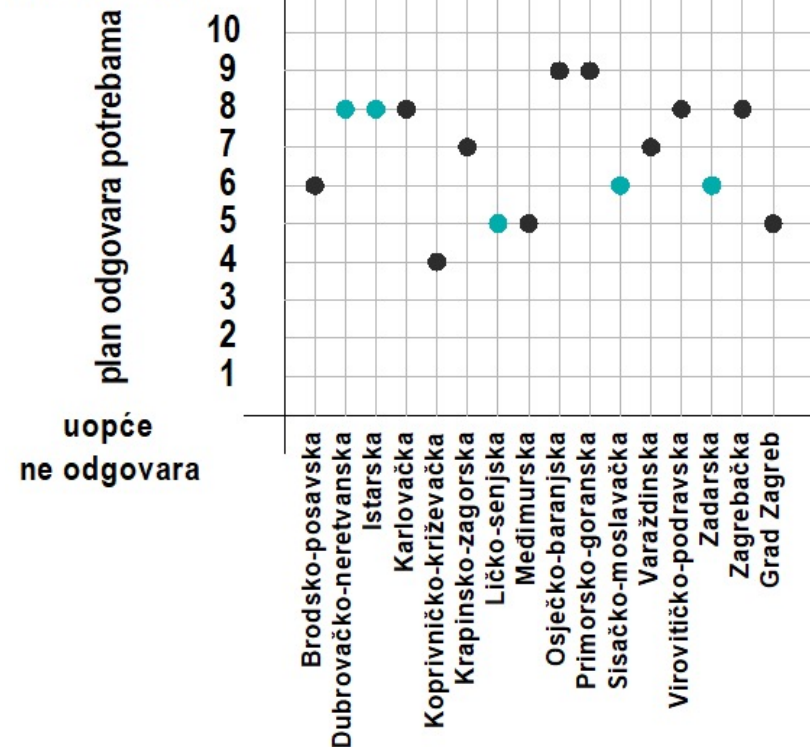
Broj izmjena i dopuna:
 - doneseno ~ 100
 - u tijeku ~ 10

REZULTATI ANKETE

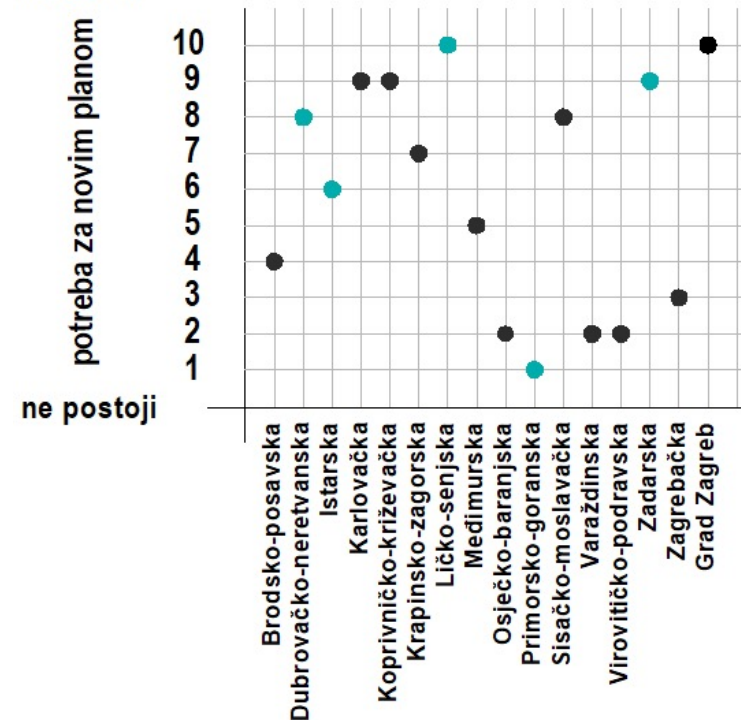
Koliko važeći županijski planovi odgovaraju trenutnim potrebama prostornog, društvenog i gospodarskog razvoja županija?

odgovara u potpunosti

Koliko je izražena potreba za donošenjem novog županijskog prostornog plana?

jako izražena

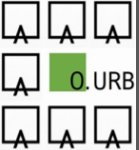
Razlozi liD (sveobuhvatne / ciljane):

- usklađenje s propisima
- usklađenje s razvojnim potrebama države, županije, gradova i općina bez izmjene osnovne koncepcije

Izradu novog plana planiraju: 3 županije i Grad Zagreb

Preduvjeti za izradu PPŽ/PPGZ:

- donošenje DPPR, novog Pravilnika, usklađenje ostalih sektorskih sustava, strategija, propisa
- izrada detaljne analitike stanja u prostoru, izrada/revizija stručnih podloga, utvrđivanje novih realnih polaznih postavki

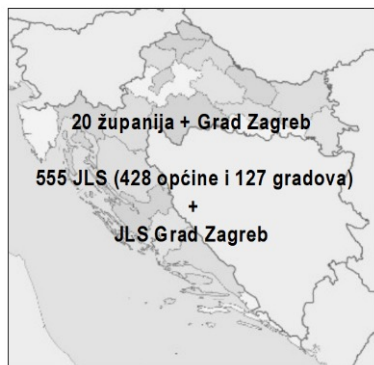

REZULTATI ANKETE - struktura i broj zaposlenika Zavoda za prostorno uređenje županija i Grada Zagreba

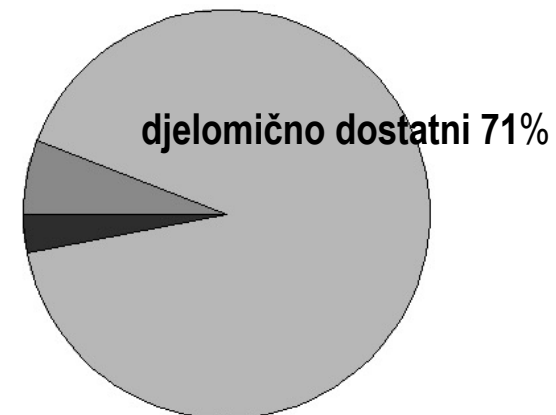
Županijski zavod / Zavod Grada Zagreba	Br. arhitekata	Br. ovlaštenih urbanista	Ostale struke	Administracija	Ukupno	Prosječan br. ovlaštenih urbanista/zavodu	Prosječan broj zaposlenika/zavodu
Županijski zavodi	55	46	94	15	164	2,4	8,6
Zavod Grada Zagreba	17	13	14	2	33		
Ukupno	62	59	108	17	197		

*izračun na bazi 19 županija

Koliko su stručni kapaciteti Zavoda dostatni za obavljanje djelatnosti Zavoda?

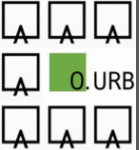

potpuno dostatni 21%
uglavnom nedostatni 8%

BROJ OVLAŠTENIH URBANISTA I USTANOVA/TVRTKI koje imaju suglasnost za izradu poslova prostornog uređenja

	Broj ovlaštenih urbanista	Broj ustanova/tvrtki - suglasnost	
		svi stručni poslovi prostornog uređenja	urbanistički planovi uređenja
ustanove	100	22	
privatne tvrtke	400	64	40
UKUPNO	500	86	40

PROSTORNI PLANOVI LOKALNE RAZINE

PPUG/O

mj 1:25000 / 5000

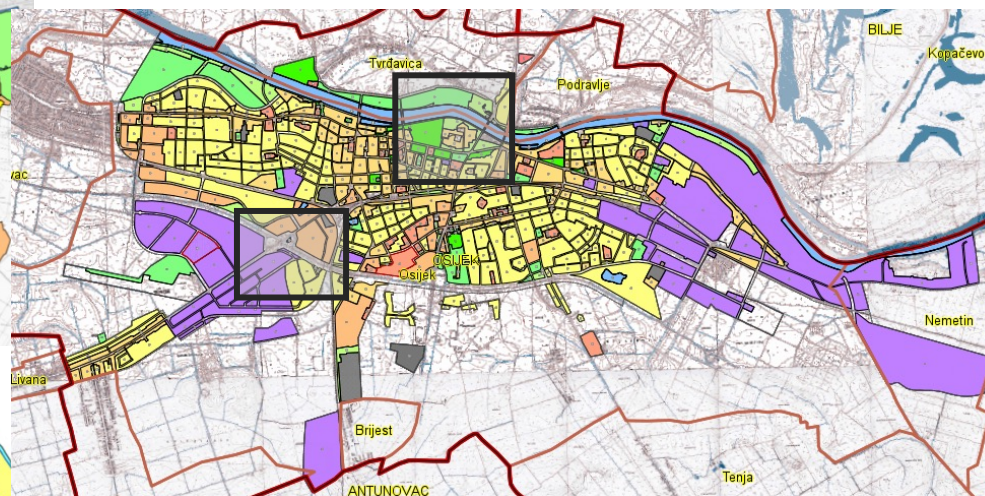
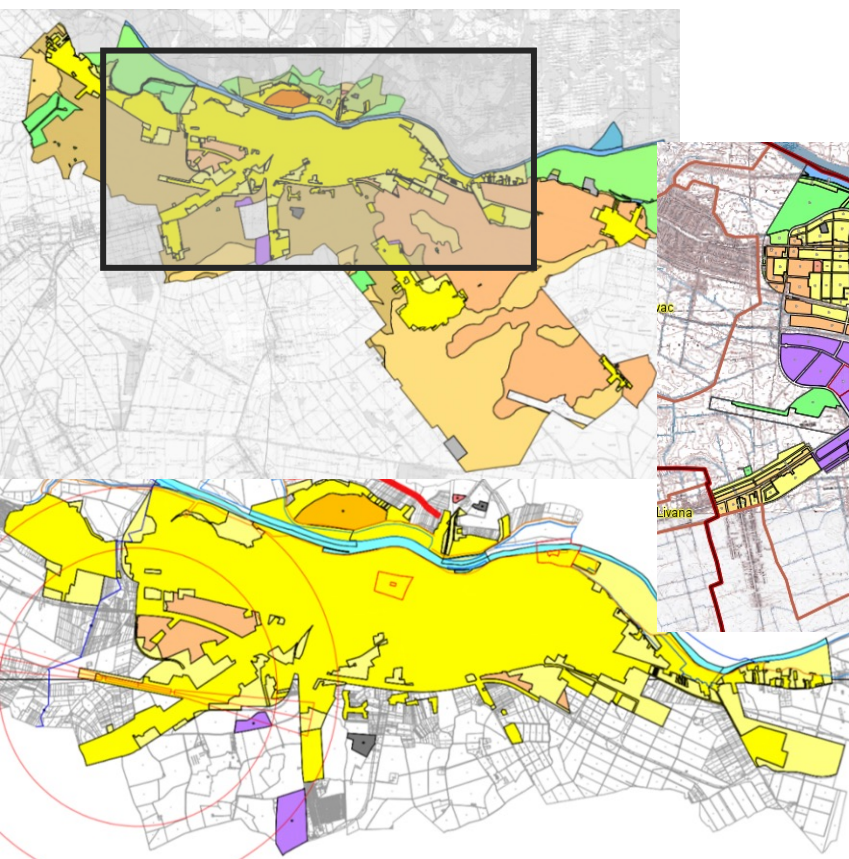

GUP

mj 1: 10000 (5000)

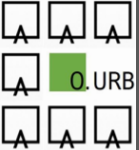
UPU (DPU/PUP)

mj 1:2000 (5000 / 1000)

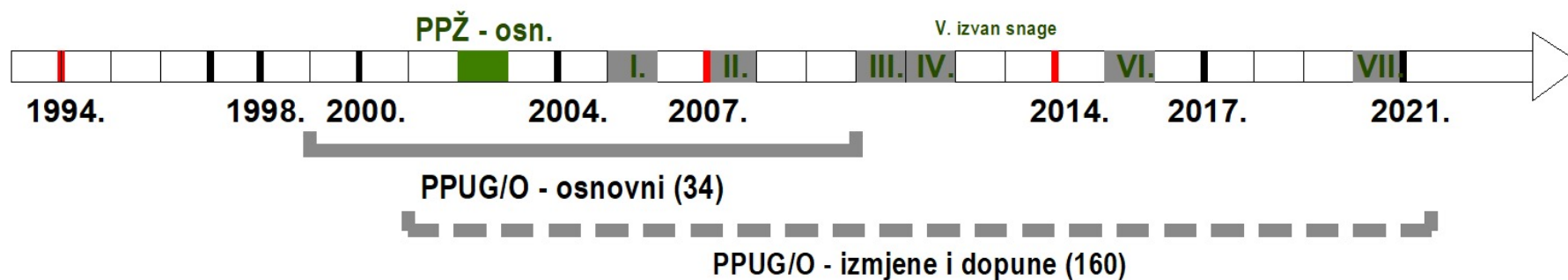

mj 1:1000 (500)

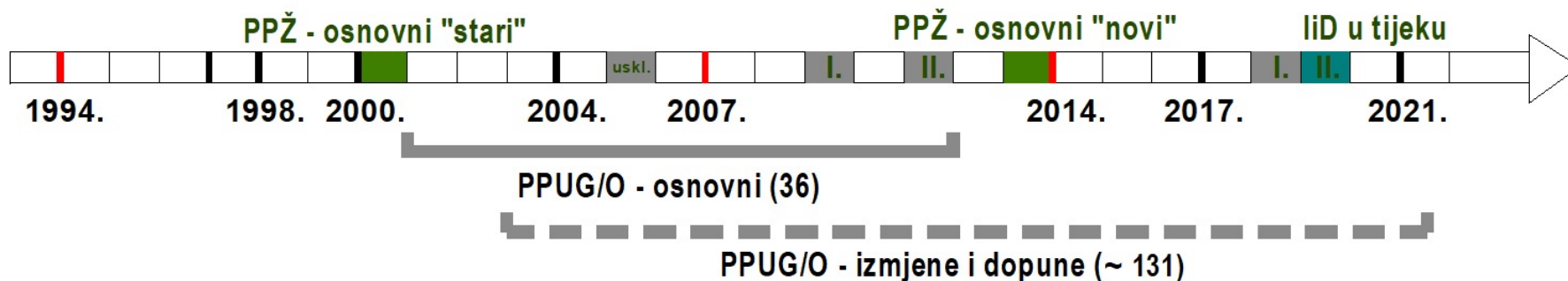

PROSTORNI PLAN UREĐENJA GRADOVA/OPĆINA - primjeri

Zagrebačka županija: 9 gradova i 25 općina

Primorsko-goranska županija: 14 gradova i 22 općine

PPUG/PPUO - Ukupan broj osnovnih prostornih planova i izmjena i dopuna po županijama + Grad Zagreb

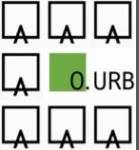
	Br. gradova	PPUG-ovi								Br. općina	PPUO-ovi							
		Osnovni PPUG-ovi				ID PPUG-ova					Osnovni PPUO-ovi				ID PPUO-ova			
		Osnovni PPUG-ovi do 2007.	Osnovni PPUG-ovi od 2008-2013.	Osnovni PPUG-ovi od 2014.	Osnovni PPUG-ovi	ID PPUG-ova do 2007.	ID PPUG-ova od 2008-2013.	ID PPUG-ova od 2014.	ID PPUG-ova		Osnovni PPUO-ovi do 2007.	Osnovni PPUO-ovi 2008-2013.	Osnovni PPUO-ovi od 2014.	Osnovni PPUO-ovi	ID PPUO-ova do 2007.	ID PPUO-ova od 2008-2013.	ID PPUO-ova od 2014.	ID PPUO-ova
I ZAGREBAČKA	9	9	0	0	9	7	16	21	44	25	24	1	0	25	21	37	55	113
II KRAPINSKO-ZAGORSKA	7	4	2	1	7	3	8	21	32	25	15	9	1	25	9	35	47	91
III SISAČKO-MOSLAVAČKA	7	7	0	0	7	6	13	15	34	12	11	1	0	12	2	11	18	31
IV KARLOVAČKA	5	5	0	0	5	7	6	0	13	17	15	2	0	17	3	9	32	44
V VARAŽDINSKA	6	6	0	0	6	1	6	15	22	22	22	0	0	22	15	18	21	54
VI KOPRIVNIČKO-KRIŽEVAČKA	3	3	0	0	3	1	6	6	13	22	17	5	0	22	4	19	35	58
VII BJELOVARSKO-BILOGORSKA	5	5	0	0	5	1	9	11	21	18	18	0	0	18	1	13	27	41
VIII PRIMORSKO-GORANSKA	14	13	1	0	14	10	19	31	60	22	16	6	0	22	6	19	45	70
IX LIČKO-SENJSKA	4	4	0	0	4	0	5	12	17	8	7	1	0	8	6	10	23	39
X VIROVITIČKO-PODRAVSKA	3	3	0	0	3	0	1	6	7	13	13	0	0	13	1	11	26	38
XI POŽEŠKO-SLAVONSKA	5	5	0	0	5	0	8	9	17	5	1	4	0	5	0	5	7	12
XII BRODSKO-POSAVSKA	2	2	0	0	2	4	0	6	10	26	26	0	0	26	9	19	50	78
XIII ZADARSKA	6	5	1	0	6	3	11	16	30	28	23	4	1	28	12	29	64	105
XIV OSJEČKO-BARANJSKA	7	7	0	0	7	1	13	19	33	35	35	0	0	35	2	37	66	105
XV ŠIBENSKO-KNINSKA	5	5	0	0	5	2	8	13	23	15	12	1	2	15	1	11	33	45
XVI VUKOVARSKO-SRIJEMSKA	5	5	0	0	5	1	5	12	18	26	24	1	1	26	3	25	34	62
XVII SPLITSKO-DALMATINSKA	16	13	3	0	16	0	19	29	48	39	29	10	0	39	5	32	68	105
XVIII ISTARSKA	10	9	1	0	10	4	15	30	49	31	23	8	0	31	10	24	70	104
XIX DUBROVAČKO-NERETVANSKA	5	5	0	0	5	1	4	13	18	17	11	6	0	17	3	19	27	49
XX MEĐIMURSKA	3	3	0	0	3	0	6	8	14	22	22	0	0	22	6	17	40	63
UKUPNO	127	118	8	1	127	52	178	293	523	428	364	59	5	428	119	400	788	1307
XXI Grad Zagreb	1	1	0	0	1	3	2	3	8									

Prosječan broj ID-ova po županiji:

županije + Grad Zagreb 88

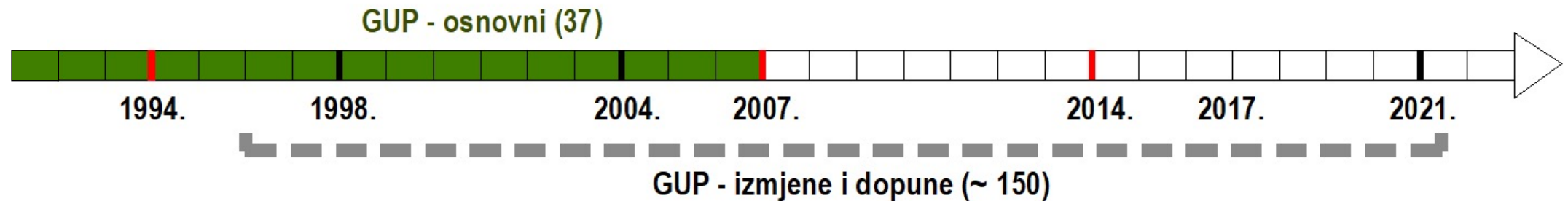
jadranske županije 110

kontinentalne županije (bez Grada Zagreba) 82

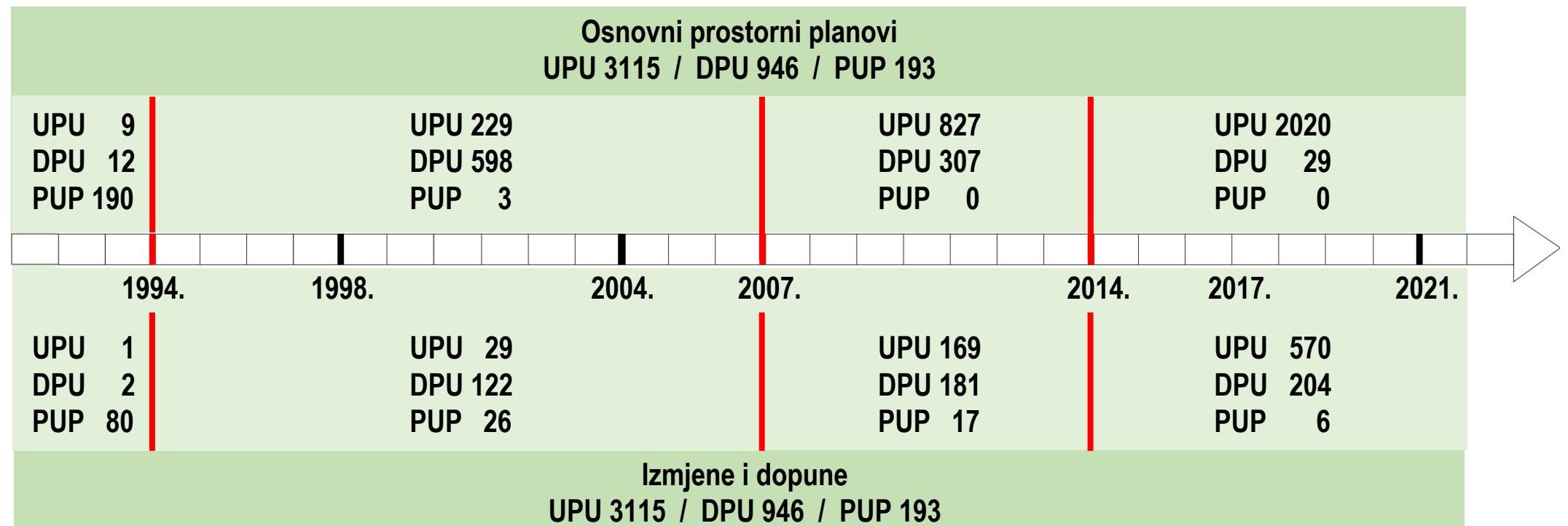

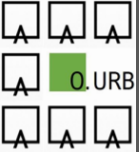
DETALJNIJI PROVEDBENI PROSTORNI PLANOVI

GENERALNI URBANISTIČKI PLAN (GUP)

OSTALI DETALJNIJI PROVEDBENI PROSTORNI PLANOVI – UPU / DPU / PUP

ZAKONSKI OKVIR ZA DETALJNIJE PROVEDBENE PROSTORNE PLANOVE

GENERALNI URBANISTIČKI PLAN (GUP)

ZPU 1994.

obvezno za gradove sjedišta županija, Grad Zagreb i naselja s **više od 10.000 stanovnika**

utvrđuje temeljnu organizaciju prostora, zaštitu prirodnih, kulturnih i povijesnih vrijednosti, korištenje i namjenu površina sa prijedlogom prvenstva njihovog uređenja

ZPUIG 2007.

ne propisuje se kao vrsta prostornog plana

ZPU 2013.

obvezno za gradove sjedišta županija i velike gradove s **više od 35.000 stanovnika**

utvrđuje uvjete provedbe zahvata u prostoru te smjernice za izradu UPU-a, određuje neizgrađeni/ neuređeni dio GPN-a i IGPIN-a te dio GPN-a planiran za urbanu preobrazbu i urbanu sanaciju

URBANISTIČKI PLAN UREĐENJA (UPU)

ZPUIG 2007.

obvezno za neizgrađene dijelove GPN-a i neizgrađene IGPIN-e te za dijelove planirane za urbanu obnovu

detaljnije određuje: prostorni razvoj naselja ili dijela naselja s osnovom prostornih i funkcionalnih rješenja, uvjeta i oblikovanja pojedinih prostornih cjelina naselja - **određuje osobito:** namjenu površina, površine javne namjene, razmještaj djelatnosti, infrastrukt. osnovu, mjere zaštite, uređenje zelenih, parkovnih i rekreacijskih površina, uvjete uređenja i korištenja površina, građevina i zahvata

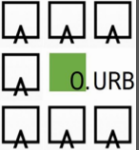
ID ZPUIG 2011.

obvezno za neizgrađene i neuređene dijelove GPN-a i neizgrađene i neuređene IGPIN-e te za dijelove planirane za urbanu obnovu

ZPU 2013.

obvezno za gradove sjedišta županija i velike gradove s **više od 35.000 stanovnika**

uvodi planiranje s „detaljnošću UPU-a” kroz PPUG/O
obvezno sadrži: detaljnu podjelu područja na posebne prostorne cjeline po namjeni, prikaz gr. čestica namijenjenih za građenje/uređenje površina javne namjene i druge detaljne uvjete korištenja i uređenja prostora te građenja građevina

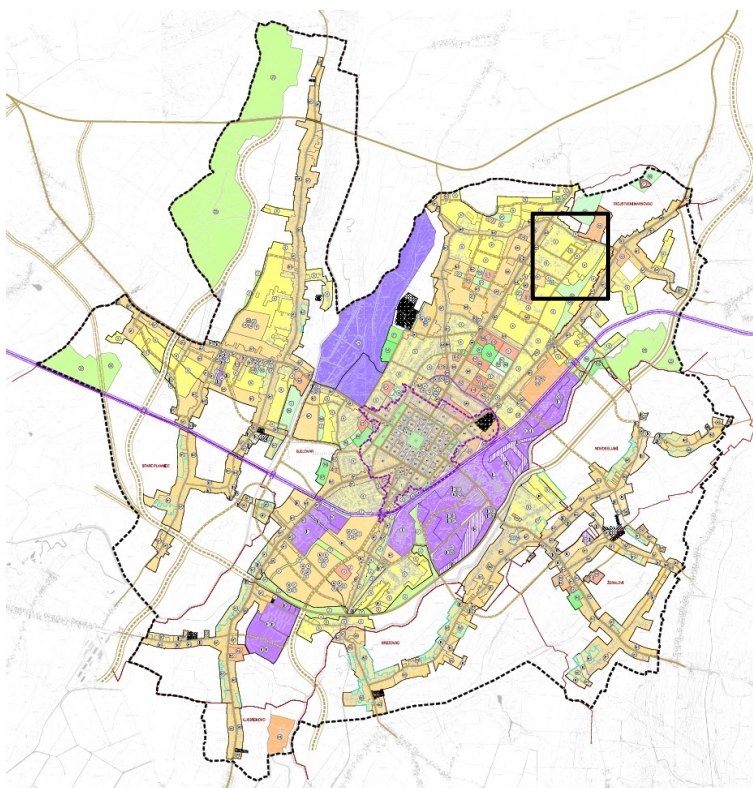

OBVEZA IZRADE DETALJNIJEG PROVEDBENOG PROSTORNOG PLANA

Obveza je propisana za:

- GUP velikog grada

- UPU neuređenog dijela građevinskog područja

IV. ID GUP-a grada Bjelovara

a između?

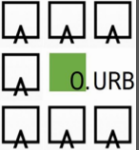

Nema zakonske obveze za izradu:

UPU-a središnjeg naselja Grada
(UPU-a središnjeg naselja Općine)

UPU-a specifičnih prostornih cjelina naselja
npr. za kulturno-povijesnu cjelinu

...

STANJE PLANIRANJA SREDIŠNJIH NASELJA

Naselja u Republici Hrvatskoj sa statusom grada

SREDIŠNJA NASELJA:

Središnja naselja gradova
Središnja naselja općina

**U ANALIZI PLANIRANJA SREDIŠNJIH NASELJA OBRADENO
128 NASELJA SA STATUSOM GRADA**

**DETALJNIJI PROVEDBENI PROSTORNI PLANOVI ZA
CJELOVITO PODRUČJE GRADA (područje koje je PPUG-om
utvrđeno kao građevinsko područje središnjeg naselja):**

Generalni urbanistički plan (GUP)

izrađen za naselje u cjelini za:

- veliki grad - županijsko sjedište ili grad veći od 35.000 st. i
- grad veći od 15.000 st. (obveza po prijašnjem zakonu)

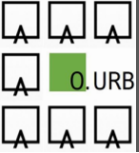
Urbanistički plan uređenja (UPU)

- izrađen za naselje u cjelini za ostala središnja naselja gradova ili
- izrađen za dio naselja (jedan ili više UPU-a)

Detaljni plan uređenja (UPU) ili Provedbeni plan uređenja (PUP)

izrađeni za dio naselja (jedan ili više njih, osnova po
prijašnjem zakonu)

Prostorni plan uređenja grada/općine (PPUG/O) – za preostale dijelove koji se ne
provode temeljem provedbenih planova na snazi: GUP-a, UPU-a, DPU-a ili PUP-a

ZAŠTO UPU (GUP) vs PPUG

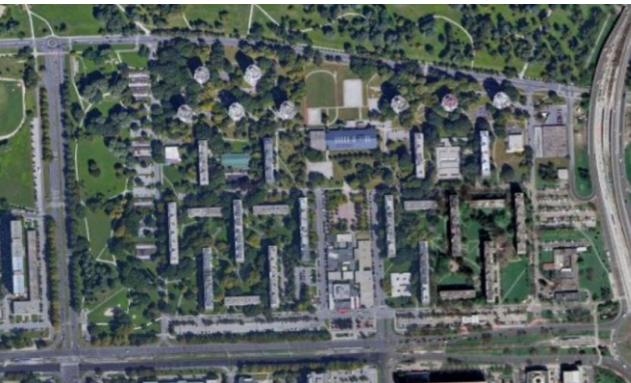
Urbanizam (*urbs* – grad)

HJP: znanstvena disciplina i djelatnost uređivanja gradova i planiranja njihova razvoja; gradogradnja

Značaj **URBANISTIČKOG PLANA UREĐENJA** kao detaljnijeg provedbenog plana:

- planiranje prostornih cjelina (grad, naselje, gradska četvrt, kulturno-povijesna cjelina i sl.) jedinstvenog urbanističkog koncepta
- određenje budućeg prostornog razvoja
- postizanje funkcionalne prostorne organizacije
- osiguranje višeg standarda korištenja i zaštite prostora
- primjena urbanističkih kriterija za planiranje prostora
- uvažavanje i očuvanje prostornih vrijednosti u užem i širem kontekstu
- uravnoteženost odnosa izgrađenih i neizgrađenih površina
- estetsko oblikovanje cjeline, građevina i površina
- uravnoteženost javnog i privatnog interesa

Zagreb - Zapruđe

Split - Split 3

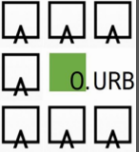

Osijek - Sjenjak

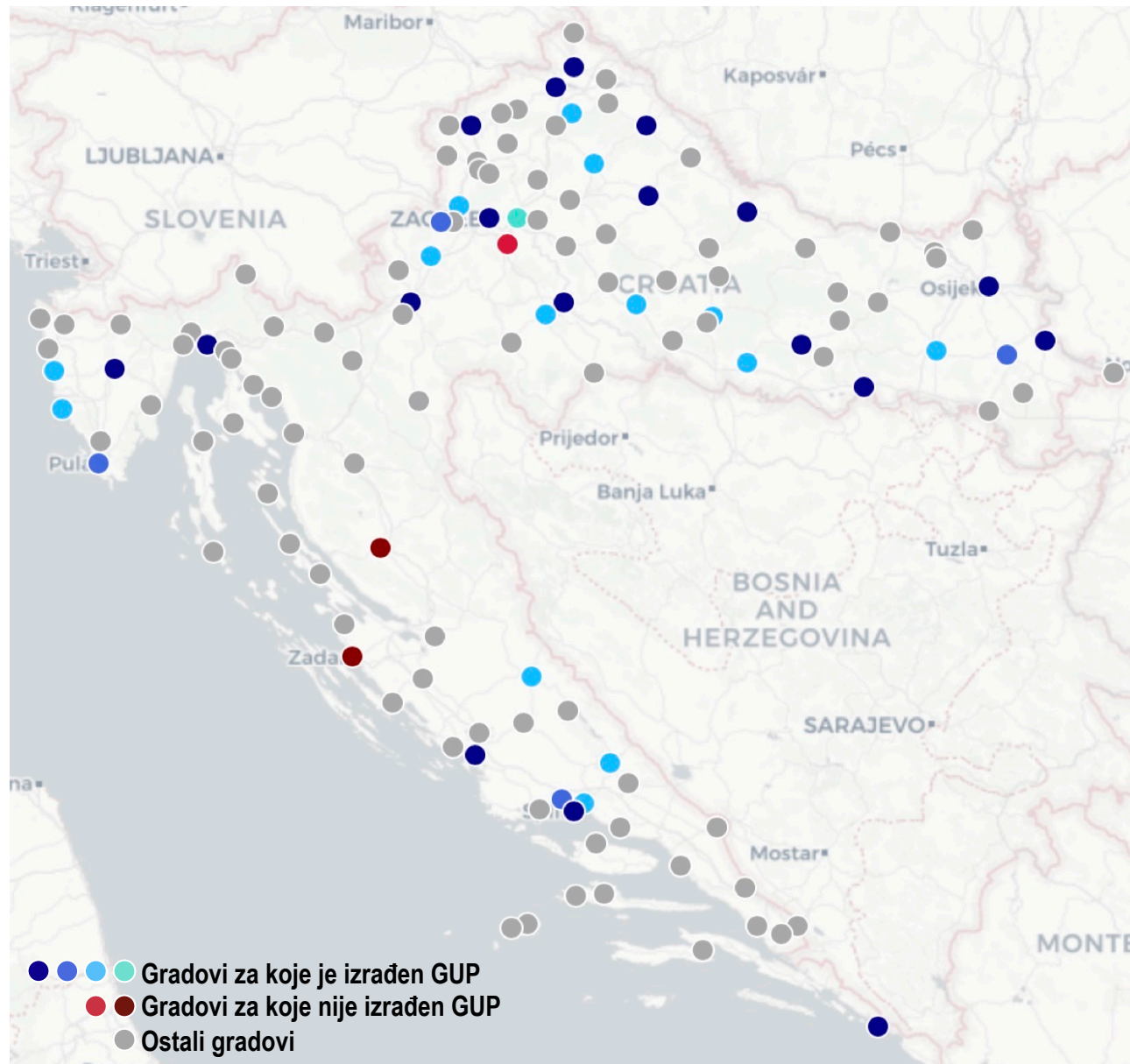

Kutina

GENERALNI URBANISTIČKI PLANOVI VELIKIH GRADOVA

Ukupno je 37 GUP-ova na snazi.

Temeljem Zakona o prostornom uređenju (2014.):
sjedišta županija (20)

18 izrađenih GUP-ova za **gradove**: Bjelovar, Čakovec, Dubrovnik, Karlovac, Koprivnica, Krapina, Osijek, Pazin, Požega, Rijeka, Sisak, Slavonski Brod, Split, Šibenik, Varaždin, Virovitica, Vukovar i Zagreb

nisu izrađeni za **gradove**: Gospić (*UPU*) i Zadar

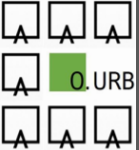
ostali veliki gradovi (> 35.000 st.) (5)

4 izrađena GUP-a za **gradove**: Pula, Kaštela, Samobor i Vinkovci

nije izrađen za **grad Veliku Goricu** (*UPU*)

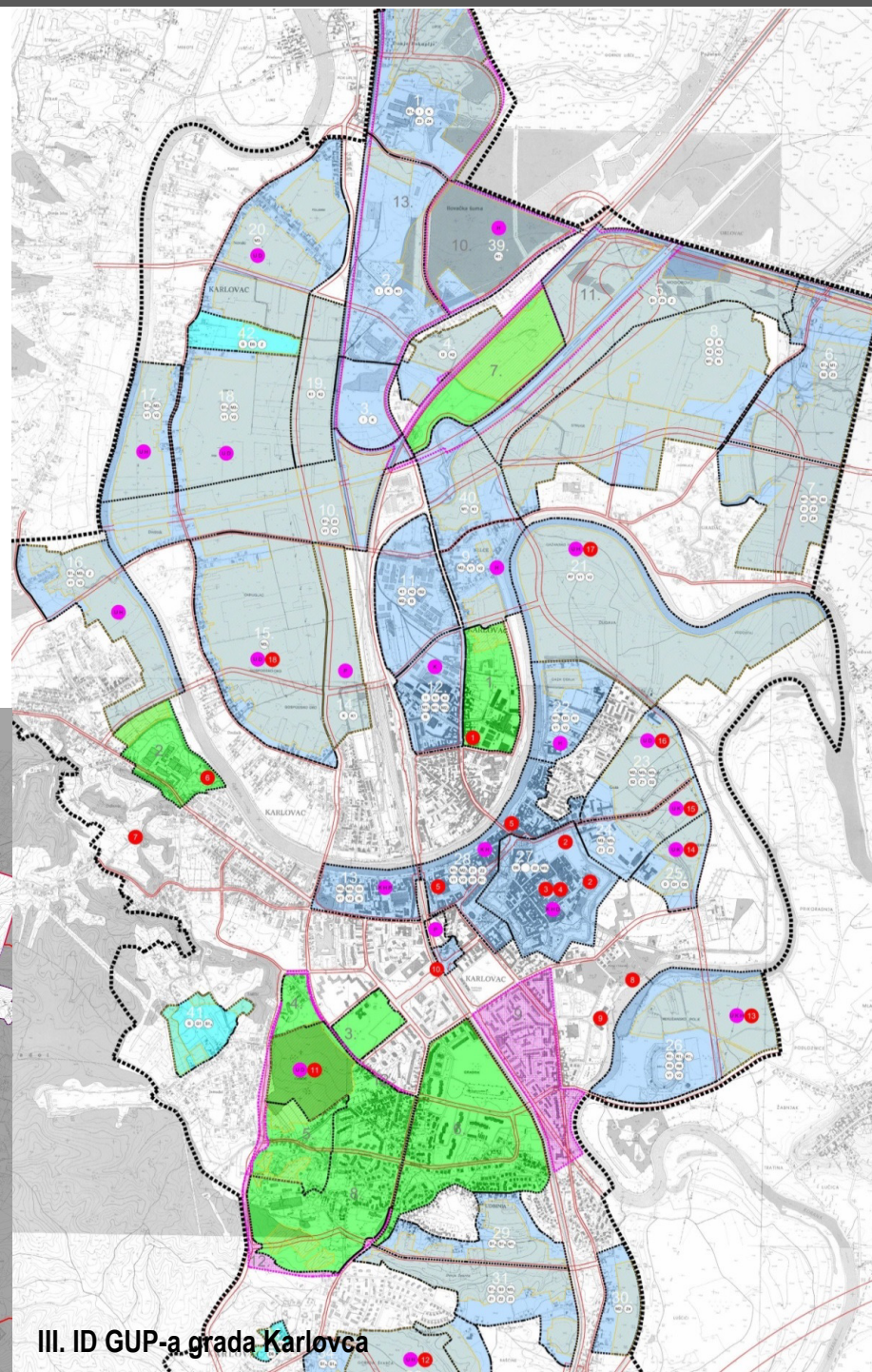
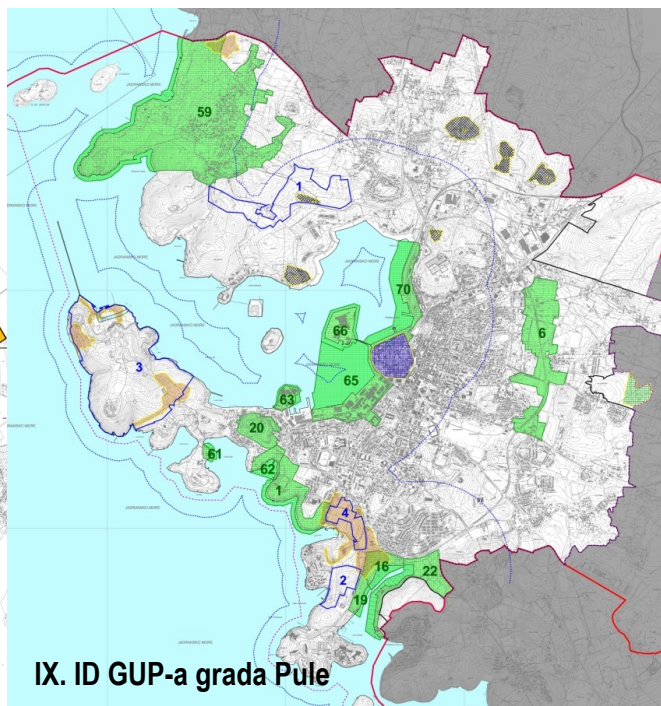
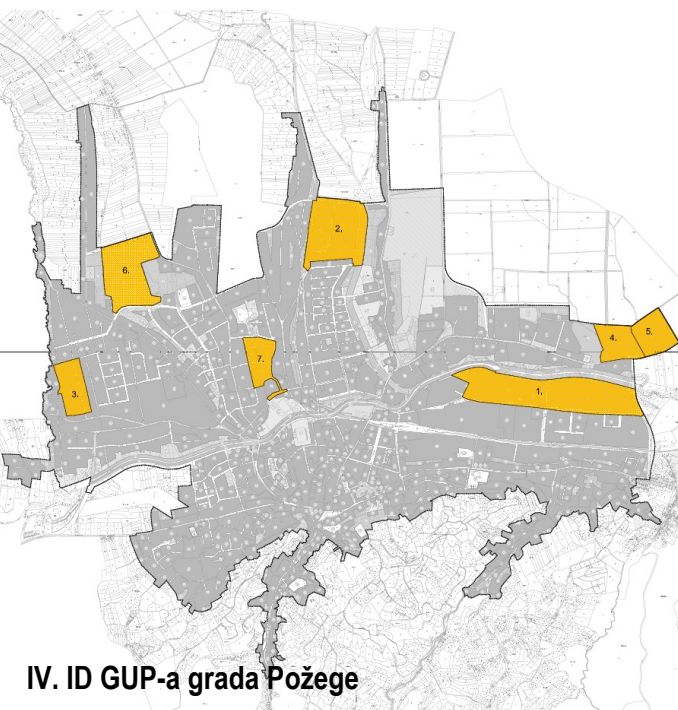
Izrađeni prije Zakona o prostornom uređenju (2014.):

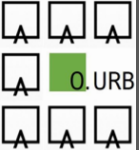
15 izrađenih GUP-ova i za **gradove**: Đakovo, Jastrebarsko, Knin, Križevci, Kutina, Nova Gradiška, Pakrac, Petrinja, Poreč, Rovinj, Sinj, Solin, Varaždinske Toplice i Zaprešić i **naselje Sesvete**

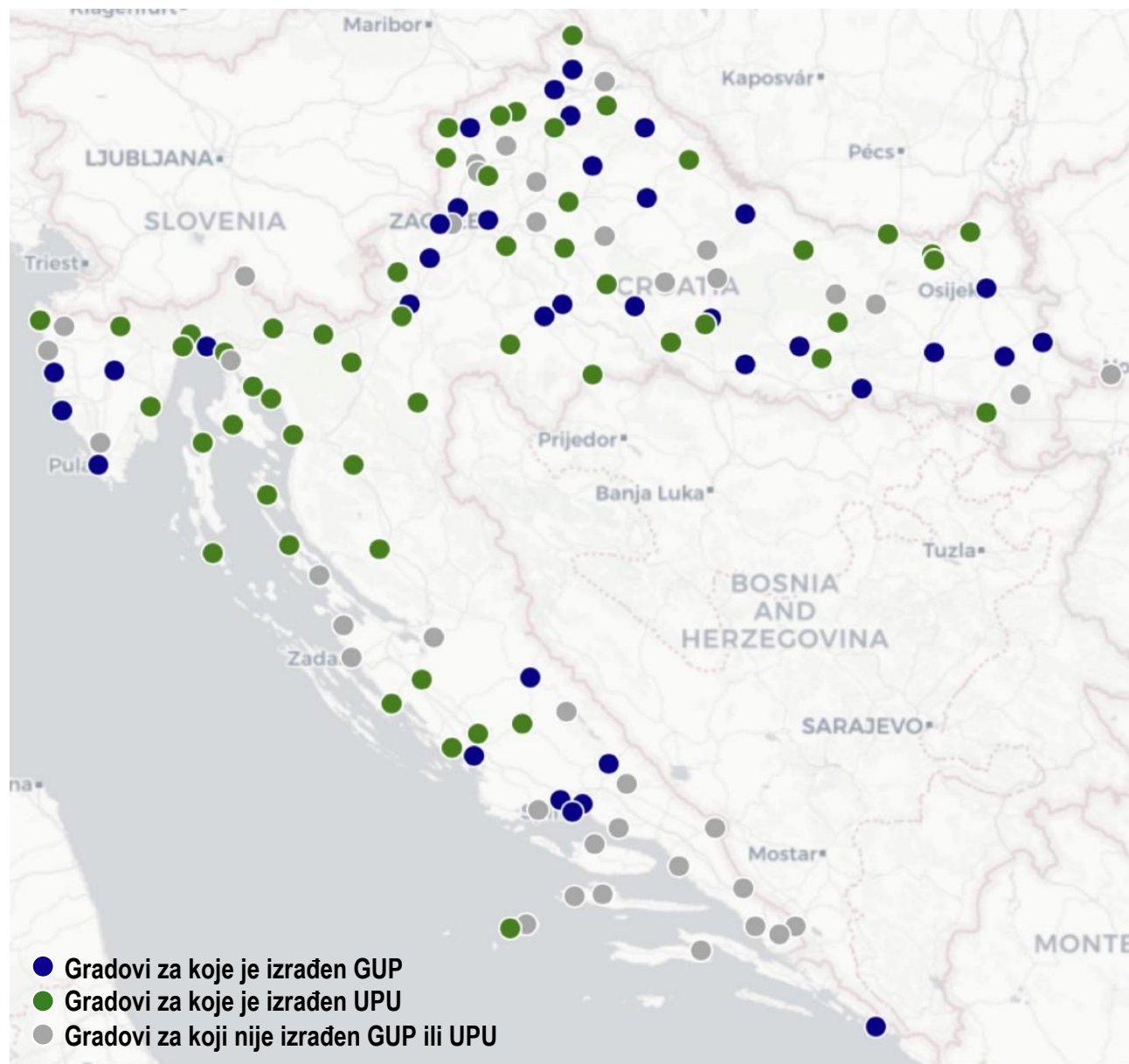
DETALJNIJA RAZRADA NA PODRUČJU OBUHVATA GUP-A

- dodatno planirani UPU-i
- dodatno planirani UPU-i uz zadržavanje postojećih UPU-ova, DPU-ova, PUP-ova) ili
- detaljnija urbanistička razrada UPU-ima gotovo cijelog gradskog područja

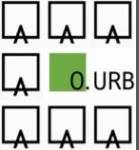
OSTALA SREDIŠNJA NASELJA SA STATUSOM GRADA (92)

Provedbeni prostorni planovi središnjih naselja gradova

52 GRADA – neposredna provedba temeljem
UPU-a **CJELOVITOG GRADSKOG
PODRUČJA**

40 GRADOVA – neposredna provedba temeljem
PPUG-a
ili
PPUG-a +
- UPU-a izrađenih za dijelove grada
- DPU-a
- PUP-a

OSTALA SREDIŠNJA NASELJA SA STATUSOM GRADA (92)

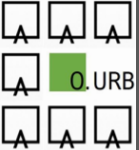

Provedbeni prostorni planovi središnjih naselja gradova

52 GRADA – neposredna provedba temeljem
UPU-a **CJELOVITOG GRADSKOG
PODRUČJA**

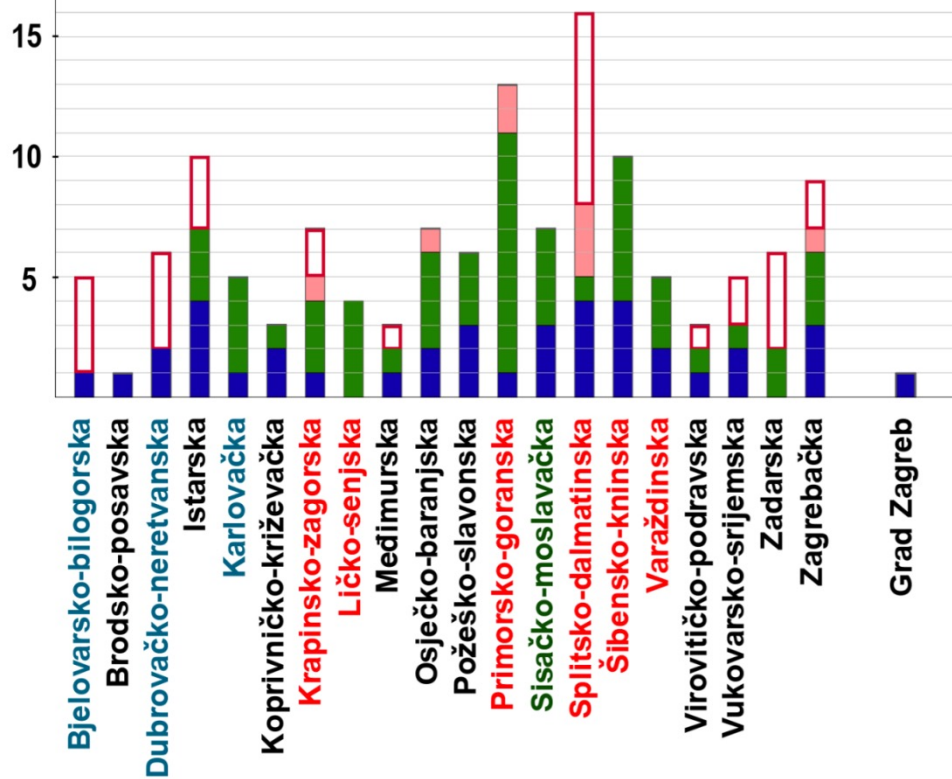
40 GRADOVA – neposredna provedba temeljem
PPUG-a
ili
PPUG-a +
- UPU-a izrađenih za dijelove grada
- DPU-a
- PUP-a

od kojih je za **9 GRADOVA** PPUG-om planirana
izrada UPU-a za središnja naselja (3 u izradi)

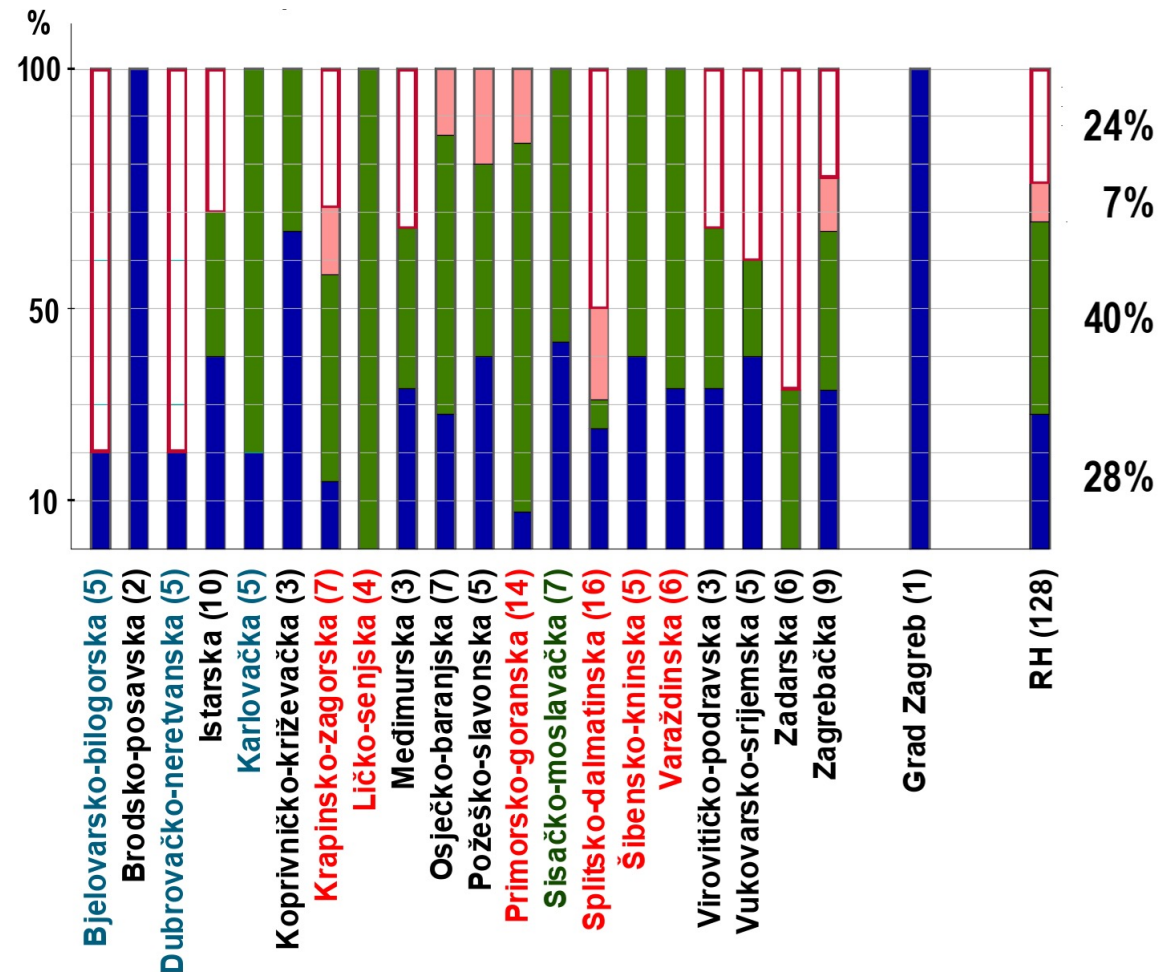
POKAZATELJI PO ŽUPANIJAMA

Broj GUP-ova i UPU-ova

	RH	
neplaniran UPU	31	
planiran UPU	9	31%
izrađen UPU	52	
izrađen GUP	36	69%
ukupno	128	

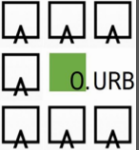
Udio izgrađenih, planiranih i neizgrađenih provedbenih planova

ANKETNO PITANJE županijskim zavodima:

Obveza izrade UPU-a središnjeg naselja temeljem PPŽ-a

- propisana obaveza
- propisana preporuka
- nije propisano
- za središnja naselja temeljem određene obveze konzervatorskom podlogom

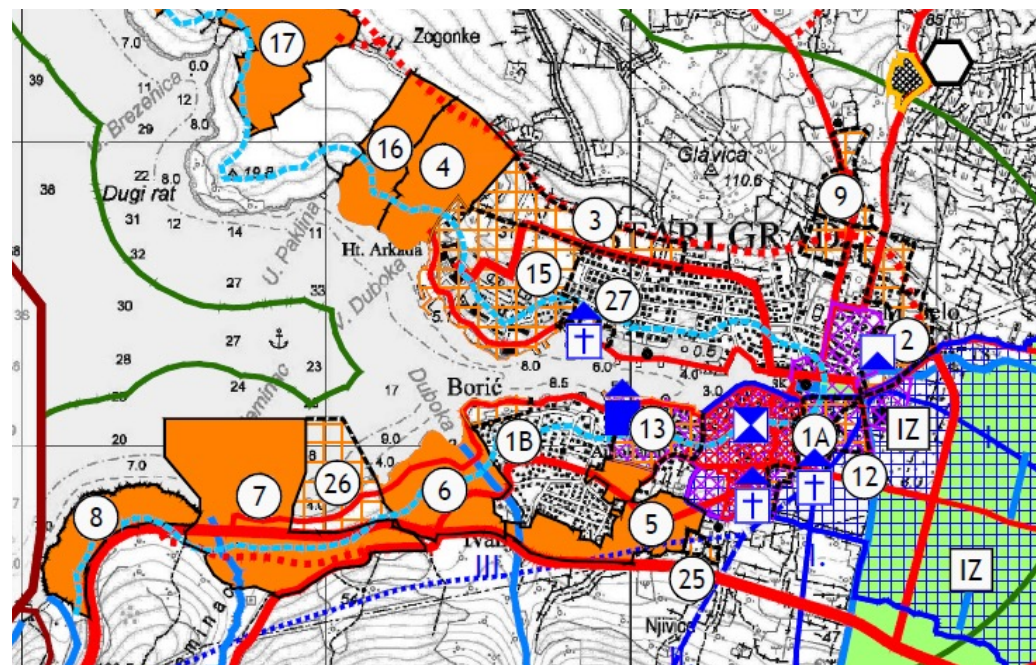
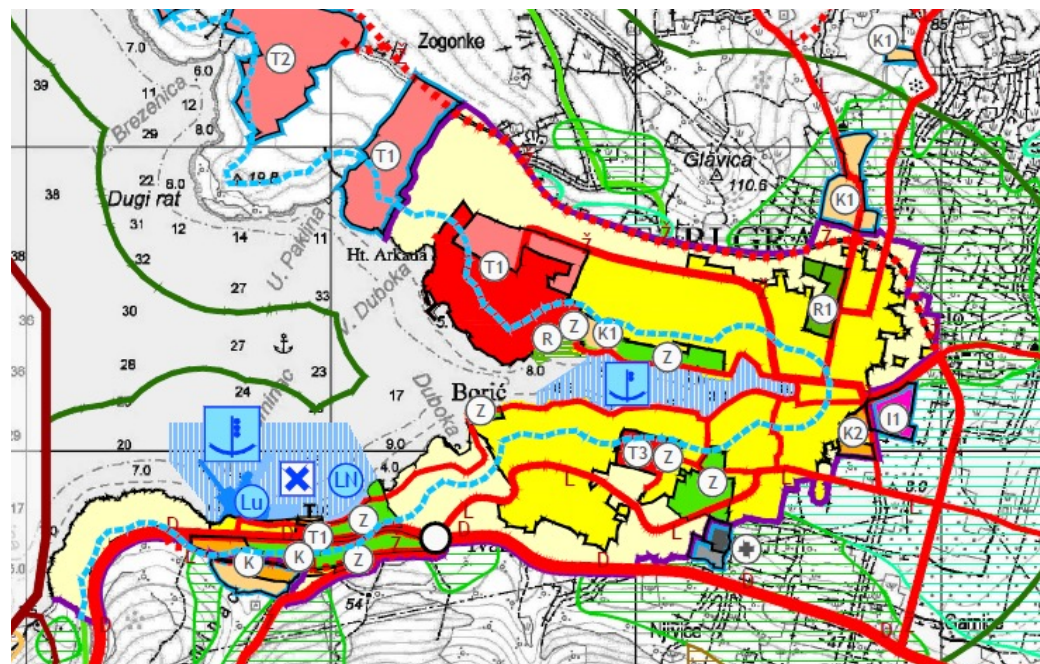
ŠTO KADA nema obveze izrade detaljnijeg provedbenog plana cjelovitog područja grada - PRIMJER

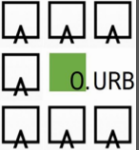
III. ID PPUG-a Staroga Grada – građevinsko područje središnjeg naselja neposredno se provodi temeljem:

- više UPU-a na snazi
- više planiranih UPU-a, ali tek po njihovu donošenju
- PPUG-a na području za koje donesen UPU ili nije zakonom propisana obvezna izrada UPU-a

Neplaniranjem cjelovitog područja grada (odnosno građevinskog područja središnjeg naselja) gradski prostor je fragmentirano planiran pojedinačnim UPU-ima ili se pojedini dijelovi uopće ne razmatraju kroz detaljnija urbanistička rješenja.

III. ID PPUG-a Staroga Grada

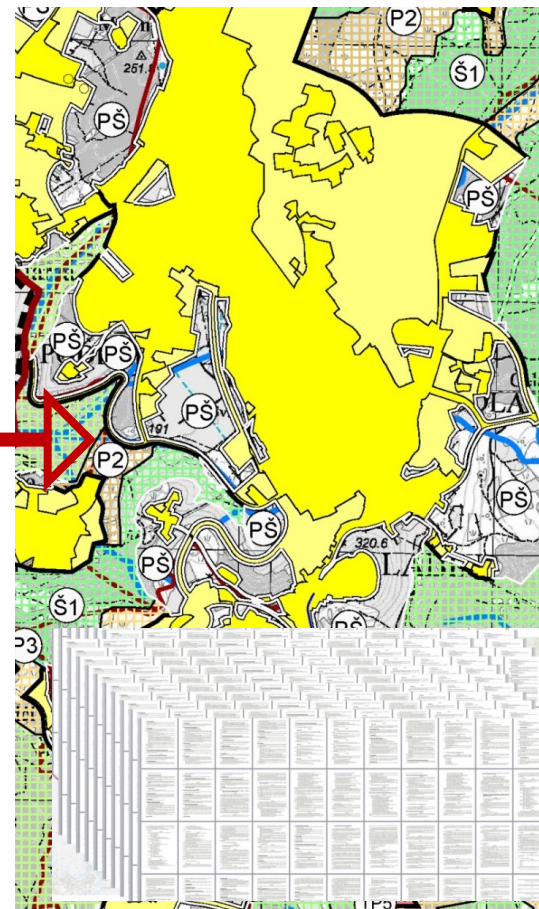
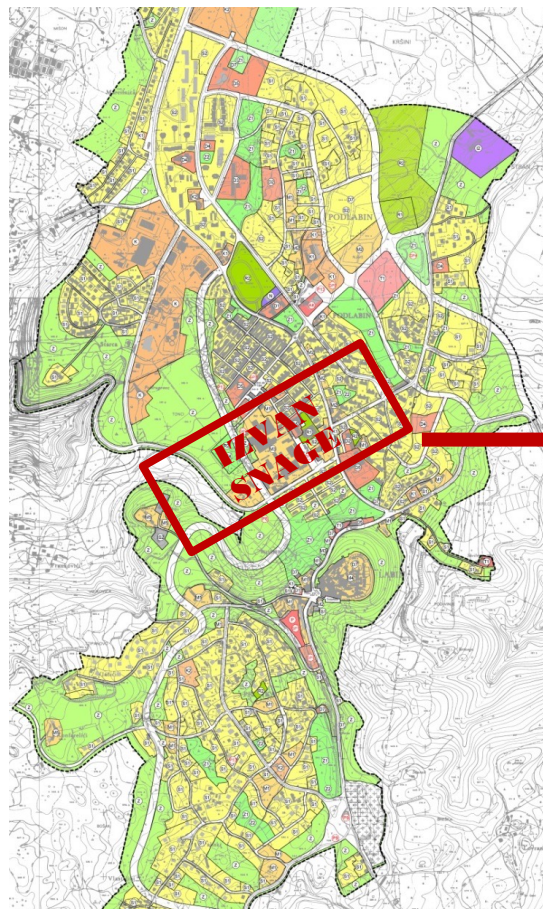
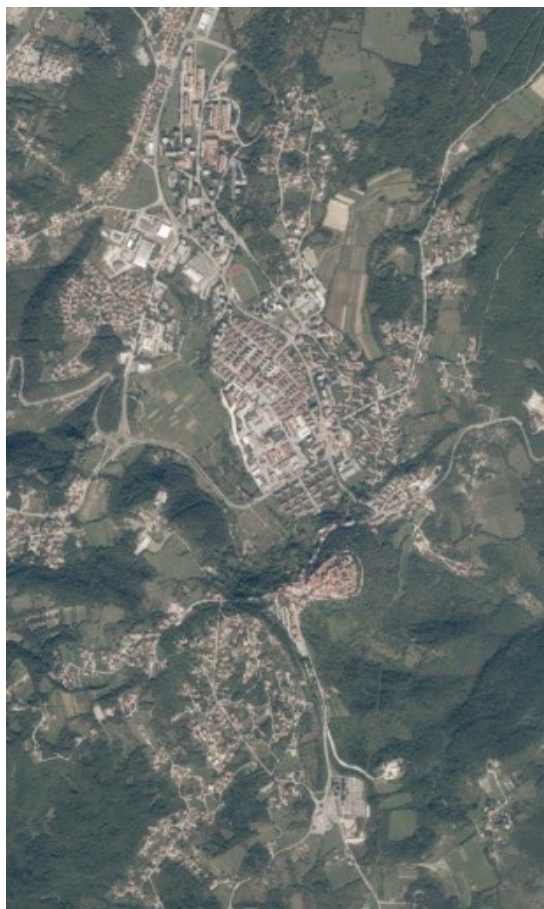

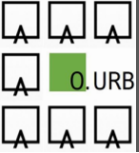

ŠTO AKO se izrađen detaljniji provedbeni plan cjelovitog područja grada stavi izvan snage - PRIMJER

ID UPU-a Labina i Presike – u građevinskom području središnjeg naselja neposredno se provodi temeljem važećeg UPU-a cjelovitog područja grada

Nepostojanjem zakonske obveze izrade UPU-a cjelovitog područja središnjeg naselja nema ograničenja za stavljanje UPU-a izvan snage te posljedično realizacije zahvata temeljem PPUG-a, odnosno odredbi za provedbu u građevinskom području središnjeg naselja.

ZAKLJUČAK

- posljednji PPŽ izrađen 2013.g. (2004.g.)
- PPU gradova/općina stari između 10 i 20+ godina
- velik broj izmjena i dopuna - usklađenje s propisima, planovima više razine, razvojnim potrebama županija i JLS-a
- nemogućnost izrade novog prostornog plana (osim UPU-a) od 2014.g. (sveobuhvatne izmjene i dopune)
- neophodna nova generacija prostornih planova (u smislu sustavne izrade novih noveliranih planova za sve razine planova)
- u odnosu na ukupan broj naselja sa statusom grada (128) zakonski je obvezna izrada GUP-a za njih 25, dok za ostale gradove nema obveze urbanističkog planiranja cjelovitog gradskog prostora (103, odnosno 80%)
- na snazi 36 GUP-ova središnjih naselja sa statusom grada (od čega je za 22 grada utvrđena obveza izrade GUP-a)
- posljednji GUP izrađen 2006.g.
- na snazi 52 UPU-a
- 40 gradova (31%) nemaju urbanistički planirano cjelovito gradsko područje (provedba zahvata temeljem PPUG-a te provedbenih planova na snazi izrađenih za dijelove gradskog područja)
- neophodno zakonski utvrditi obvezu izrade urbanističkog plana uređenja za cjelovito gradsko područje